

ag, mint hogy a végre- és jár. ülönben frt 65 ek 2100 ése be- követ-

A. I. számu végre- jutale-

tjkvben /115/a., hrszám et meg- a kikiál-

A. I. 51.20. 85 kor. ahan a számu é Nátá özvegyi február előtti 9 rés alá on alul

iben az mi jog hogy a pontjál- lapított hatály- szol- rverez- gva az an járó ni.

az in- zpénz- ű-ában 1831. számu ban je- kpapir- gy neki bánat- áltatni. gyenlő

arverés 5 nap, 5 nap titandó . adó- yszerű vételár

e fog ntjai a írószág özség-

er hó önyvi

ny

ny

Szerkesztőségi Iroda: Nagybecskerek, Zápolya-utca 1-ső szám. hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők. Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak: Egész évre — 24 kor. Félévre — 12 kor. Negyedévre — 6 kor. Egy hóra — 2 kor. — Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 25. szám.

Szerda, január 31.

A helyzet.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, január 30.

Az ország közönsége informálva van arról, hogy a koalíció vezérbizottsága két napon át behatóan tanácskozott azokról a békefeltételekről, melyeket Andrassy Gyula gróf Bécsből hozott. A közvélemény csak elismeréssel adózhatik annak a komolyságnak, melylyel e fontos, tuízás nélkül mondhatjuk e legfontosabb kérdéseket tárgyalták a többség vezérferfiak, kik ebben a súlyos percben átértették, hogy már most, mikor a szenvedélyek a legvégsőig vannak felkorbácsolva, nekik kötelességükben áll az ország lakóinak visszaadni a békét és nyugalmat. És éppen azok a vezérferfiak, akik tudatában vannak annak a nagy felelősségnek, mely őket terheli, nem hajolnak meg azon presszió előtt, melyet néhány intranzigens sajtóorganum akar rájuk gyakorolni, amikor azzal fenyegeti őket, hogy a nemzet legyőzetésének odiuma rájuk fog haramolni.

A nemzet jogait nem egy párt és nem a koalíció, hanem az egész nemzet védi egyértelműen s ha azokat valóban megtámadná valaki, ez a támadás az egész országot egy taborba sorakoztatná.

Nem arról van tehát szó, hogy a nemzet tekintélye megcsorbuljon, hanem hogy a király és nemzet közötti összhang helyreálljon.

Ha jól értettük azt a hangulatot, mely ma a fővárosban uralkodik, úgy azt állíthatjuk, hogy a vezérek túlnyomó többsége a békére hajlik, a mely talán abban a percben, amint e sorok az olvasó elé kerülnek, már meg is van. Igaz, hogy erre nézve hivatalos támpont nincs, de a jelekből, azokból a nyilatkozatokból, a melyeket a koalíciós vezérferfiak tesznek s a melyeket nem tesznek, abból a körülményből, hogy az

intranzigens elemek kezdik magukat a koalícióban rosszul érezni, azokat pedig kik komolyan fáradsnak a béke létrehozásán, a leghevesebben támadják, — mindezekből arra szabad következtetnünk, hogy a vezetőferfiak komolyan át vannak hatva feladatuk fontosságától és így szabad benne biznunk, hogy a kibontakozás felé indulunk

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedd és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A fürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület olvasóhelyisége (Váraljai-utca 9. sz.) Nyitva mindennap délután 5 órától este 10-ig, vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig.

Február 1. Rendkívüli megyei közgyűlés. Február 1. A jegyzői nyugdíjintézet ülése. Február 2. A zenekedvelők és a Harmonia közgyűlése. Február 2. Szabad liceum felolvasása d. u. 5 órakor. Február 4. Kiss Ernő szobor-bizottság ülése. Február 12. Közig. bizottság ülése.

— Rendkívüli megyei közgyűlés. Torontálvármegyei törvényhatósága holnap délelőtt 10 órakor a vármegyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

— A szabad liceumból. A nagybecskereki szabad liceum február hó 2-án, pénteken, az áll. polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében felolvasást rendez. A felolvasást dr. Góts Antal rom. kath. lelkész tartja Oroszországról vettett kepekről. A vettett kepek sorrendje: 1. Odessa. a) Városi színház, b) tengeri kikötő. — 2. Kiew. a) Szent Andras temploma, b) Krescsatik fő-utca, c) Zsófia-ter. Chemiczai Bogdan szobraval. — Orosz tau. — 4. Moszkva. a) Nowaja-ter, b) Utcái eiet, c) A megváltó kapu, d) Kreml. Ivan Velikij torony, e) Uspenszkij székesegyház, f) II. Sándor szobra, g) Kijaias a Kremlre, h) Vörös ter, i) Sz. Bazmusz székesegyház, j) Minin-Posharskij szobor, k) Történelmi múzeum, l) Duma, m) Twerskaja, n) A Megváltó templom külseje, o) A Megváltó templom belseje.

— 5. Szentpétervár. a) Newskij Prospect, b) Téli palota, c) Téli palota a Newa hidjával, d) Nagy Péter cár szobra, e) I. Miklós cár szobra, f) II. Katalin cárnő szobra, g) Sz. Izsák székesegyház külseje, h) Sz. Izsák székesegyház belseje, i) Kasan székesegyház, j) Szentháromság temploma. — 6. Péterhof. — 7. Finnország. a) Helsingfors, b) Esplanad Gatan, c) Runeberg Esplanade, d) Senatortget. e) Sveaborg, f) Kijátás Sveaborgból, g) II. Sándor cár szobra, h) Kikötő, i) Péter és Pál temploma, j) Abo. Belépődíj nincs. Kezdeté 5 órakor. A következő felolvasás február hó 4-én, vasárnap lesz, amikor dr. Grandjean József tartja meg előadását a céhrendszerről és ipari fejlődésünkről.

— Kiss Ernő szobra. Hirt adtunk már arról, hogy Kiss Ernő szobrának készítése mely előrehaladott állapotban van és hogy a szobor-bizottság választmányának ama határozatahoz képest, hogy a szobor 1906. március 15-én lepleztessék le, az ünnepség előkészítésére kiküldött bizottságok is eljártak feladatukban. Most azonban újabban felmerült események és kételyes kíváncsúsá teszik, hogy a szobor leleplezése későbbi időre, legalább is oly időre halasztassák, midőn már az időjárás allandóságában is — bízzunk. Ezen időpontnak meghatározása és más felmerült kérdések eldöntése vegit a bizottság elnöke dr. Dellimanics Lajosné 1906. évi február hó 4-ik napjának (vasárnap) déli fél tizenkét órájára ezuton hívja meg a szobor-bizottság választmányi tagjait, hogy a jelzett napon a főispáni kisteremben megjelenni sziveskedjenek.

— Adomány a V. H. O. Sz.-nek. Az aradi polgári tsaarepénztár a vidéki hírlapok országos szövetsége céljára ötven koronát küldött a szövetség szegedi vezetőségéhez.

— Tiszteigés Lang Istvan kir. tanfelügyelőnél. A helyben Eötvös-utcai áll. elemi iskola tanestülete tegnap uszteigelt az új tanfelügyelőnél Banyai Jakab igazgató vezetése mellett. Banyai igazgató örömekez adott kifejezést a főnök, hogy a gondviselés éppen Langot küldte hozzá, ki temesi és mosoni működése folytán a tanítóság rokonszenvét és szeretetét teljesen megérdemelte. A szonok különös örömet fejezte ki azért is, mert Lang elemi iskolai tanítóból emelkedett szorgamánai és képességei fogva mai szép állására, az új tanfelügyelőt mostani minőségében

A „TORONTÁL“ tárcája.

A medve.

Mily szomorú dolog figyelemmel kísérni azt, hogy tördel le az idő minden nappal egy-egy újabb darabot az ifjusági emlékekből! Mint kopik lassan, de feltartozhatatlanul minden, ami a multra emlékeztet! Ez a mai Páris is, amelyet automobilon kereszttül-kassul, megszünt mulatságos lenni: csupa konvenció benne minden... Vagy legalább is a vénülő ember szeme annak látja.

Hajdanában a színházi bálok voltak a legmulatságosabb esték. Ezeknek is lejárt a divatjuk. Azeiótt pedig ez volt az elitje minden szórakozásnak. Nemesak az előkelő társaság, hanem írók, művészek, kritikusok is ott voltak ezen a bálon s mindenki a tőle tehető igyekezettel szerzett mulatságot a többieknek. A művészek a megfantasztikusabb ötletekkel járultak hozzá az est sikeréhez, kosztümjök, tarkasága, feledhetetlen tavanyosságát nyújtott.

Mindenek fölött pedig — természetesen — mindenki arra törekedett, hogy minél bo-

hobb csinylt kövessen el másnak, vagy akár saját magának a rovására is. Egész sorára emlékszem a hasonló kalandoknak. Az egyikről soká beszéltek még s az ötlet szerzője híressé lett általa.

Jadin állatfőstőnek egyik barátja az állatkernek volt hivatalnok. A festő ezt a barátját arra kerte, adja kölcsön egy éjszakára egyik medvét, a híres „Maron“-t, amelyet Parisban minden gyerek jól ismert.

— Minek nekéd ez a medve egy éjszakára? — tudakolta tőle barátja.

— Oh, semmieség! Csak az operabálra akarom elvinni.

A barát eleinte hallani sem akart e hobortos ötetről, de vegre megis engedett a festő sürgető kérésének, oly fötteliei, hogy erős szájkosarat tegyen a medvére s hogy az ór lancan fogja tartani a vadállatot egész éjszaka.

Az operabál estejen Jadin a medvével és annak örevel beült egy berkocsiba s az operabálra hajtattott. A különös társaság a terembe lépéskor... rengeteg sikert aratott. Kacagva csóduitek köreje az emberek s mindenki el volt ragadtava az „életmű utanzat-tól“. Jadin és medvét nagy embertőmeg

vette körül, s minthogy a medve otthonos volt a jo tarsasagban, s egy darab cukorert mindenre képes volt, pompásan mulattak a nezők. Egyszerre valaki elkiatotta magát:

— Mendjen a medve táncolni!

— Helyes, — felelte Jadin s levitte a medvét a földszinti táncterembe.

Egy darab cukor s a medve elkezdte táncolni a — medvek nemzeti tancat. A nezők varosaggal örjöntek s a medve oly tapsot kapott, hogy az opera első enekesnöje is megirgyelhelte volna. Mindenki abban a véleményben volt, hogy ez az állatkerü Martin legfőkételetesebb utanzata, s mindenki talalgatta, ki lehet a medvebörben?

— Fogadok, — mondta valaki — hogy megint az a huncut Romieu lesz!

Romieu egy atalanosan ismert bohém volt, s éiceit szájról-szájra adtak az emberek. Szereték ezt a vidám fickót mindenütt es nagy volt a részvét, mikor olyan szomorú vege lett, Romieut tudniük kineveztek alprefektusnak.

Csiklandozni kezdtek a medvét. Néhány jóakaró hatbavagást is adott neki:

— Ah, te vagy az, Romieu! Adj isten, Romieu! Jól jatszod a szerepedet, fiu!

Tüdőbetegségek, nurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Sirolin

Mint hogy értéketlen utanzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

Roche

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárterekben. — Ára tvegenként 4.— koron.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

üdvözölve, működésére a Mindenható áldását kérte. Láng István tanfelügyelő a tantestület bizalmának és szeretetének nyilvánításáért köszönetet mondva, nehéz hivatásának betöltéséhez a tanítótestület támogatását kérte.

Az iskolák feléve. Ma van a nagybecskereki diákok úgynevezett nagy napja, mert a tanév első felezéstendeje most befejezést nyert s elkövetkezett a félévi értesítők kiosztásának ideje. Szó sincs róla, „drukkolás” ma is volt az iskolák tantermeiben, de ez mégsem hasonlítható össze a régebbi idők bizonyítványkiosztásával, mert oh jaj, akkor éppen a legkedvesebb ünnepek (karácsony, husvét) előtt adódtak ki a sokszor „kellemetlenségeket” tartalmazó fehér árkusok. Azonban így, amint most van, szürke hétköznapon a bizonyítványkiosztás sokat veszít hajdani érdekességéből. A diák a változásnak természetesen inkább örül, mint nem s letűnt korában is dicséri azt a minisztert, aki e rendelet érvényre hozta. Ő csak a kellemesebb oldalról fogja fel az újítást, holott ez legfőképpen azért történt, mert a tananyagot az időszakok aránytalansága miatt nem lehetett kellően besosztani, másrészt pedig a túlnépes osztályok klaszifikációja erősen hiányos volt. Az új rend e hibákat jóvá tette és teljességgel bevált.

Adományok Kiss Ernő szobrára. Kiss Ernőnek Nagybecskereken felállítandó szobrára újabb a következő adakozások történtek:

Pénzügyőri biztos Lugos 8 korona 75 fillér, Pénzügyőri biztos Gyöngyös 6 20, Előjáróság Újmalomfok 6—, Előjáróság Zaján 3 96, Horváth M. Zombolya 2 50, Adóhivatal Nagyszentmiklós 1 30, Körjegyzőség Szarvaskesed 1—, Malackai járás szolgabírája 77 40, Barbuleszku Gyula 1—, Körjegyző Csicsér 2 60, Körjegyző Zsibó 1—, Bányai Jakab iskolai igazgató gyűjtése 6 39, dr. Várady Károly országgyűlési képviselő Budapest 2—, dr. Haidegger Lajosné 20—, Csendőrs Ujarad 2—, Községi bíró Magyarpadé 2 10, Magyarszék község 3 10, Hutba Józsefné Bánóc 50, Regoly község előjárósága 5—, 18761 számú gyűjtőre — 79, 22756. számú gyűjtőre — 20, 22844. számú gyűjtőre — 70, 24103. sz. gyűjtőre 2—, 28410. számú gyűjtőre 2—, 28971. számú gyűjtőre — 20, 31674. sz. gyűjtőre — 20. Máv. üzletvezetősége Miskolc 17 50, Felmérés. felügyel. Szeged 13—, Kassa—oderbergi vasút gyűjtése 63—, Községi bíró Györgyfalva 1 78, Gúj Miklós Csintye — 60, Igazgatótanító Orlovát — 94, Községi bíró Diósvizsló 2 30, Község Bánhida 5—, Körjegyző Bogártelke 3—, Jarási számvevő Kézdivásárhely 2—, Körjegyző Garadna 3—, Bárdi István Budapest 5—, Községi bíró Pölöska 2 20, Szabadi András Fajor 22 50, Ilanca község 5—, Miletics Dusan segédjegyző Ilanca 3—, Kossák Géza pénzügyi számellenőr Stubbyafüred 1—, Előjáróság Szilashás 5—, Hevesi József Enying 1—, Előjáróság Pürkerc 3 40, Községi bíró Nagypeterd 3 20, Községi bíró Nemeskosztolány 5—, Vuchetich Sándor Kolozsvár 5 70, Szintsák Béla zászlóalj s.-tisz. Brassó 10—, Előjáróság B. Udvari 2 20, László Mihály Maros-Kutyfalva 7 60, Lukács

A medve pedig morgott válaszul. Ezt a morgást is nagy tetszéssel fogadták, mert hát igen természetű utazhat volt.

— Honnan veszi ezt a hangot? — kérdezték egymástól.

Egy kis színésznő, aki Pierrettenek volt öltözve, kacagva szolt:

— Fizess egy limonádét, vén medvém?

— Persze hogy fizet az én medve barátom — felelt rögtön Jadin.

Ezzel átvonultak a buffetbe s utánuk tódult az egész kacagó tömeg.

— Adjatok inni a medvének is — követelték többen.

Csak hogy az nem volt szomjas. Amikor tulságosan kinalgatták, „szeliden” rácsapott a talpával az asztalra, úgy hogy minden pohár lehullott róla.

— Ez már tulzás, egy kissé sokat enged meg magának — szoltak többen.

Ekkor már tetőpontra hágott a jókedv s néhányan le akarták tépni a medve fejét, melyet álarcnak hittek. Az állat öre ismervén Martint, jónak látta jelt adni Jadinnek a távozásra. Valóban ideje is volt, mert a medve már fenyegetően morgott és mikor kijutottak az utcára, neki esett a bérkocsis lovának, amelyet alighanem szét-tépett volna, ha nincs kosár a száján. Hanem így is jókora sebeket ejtett rajta erős karmaival.

Mikor másnap az operabál látogatói megtudták, hogy valódi medvével volt dolguk, nagy volt a felháborodás és a kis színésznő, aki Martinnal együtt mulatott, komolyan megbetegedett. Hanem Jadin ezután nem merre senki sértő szóval illetni. Rettenhete hős híreben áll még mai napig is.

G. Leslie.

István Kenderes 8 70, Igazgató-tanító Szeferkin 11—, Községi bíró Pápatésur 6 90, Községi bíró Bácsendréd 14 30, Kovács Sándor Nagytótfalva 5 32, Igazgató-tanító Boesár 2—, Cserven Gyula községi bíró Palást 2 50, Heinrich Irma Zombolya 15 60, Zólyomgye alispánja 55 90, Maroscaucs község 7 40, Körjegyző Sepsibessenye 3—, Községi bíró Nagysalló 11 70, Tóth József Tatócs 5 50, Gindli-család község 1—, Községi bíró Komterzsébet 6—, Községi előjáróság Allassion 2 26, Lengyel Gáborné Győr 3 50, Radics Vimos Csoszekfalva 5 73, Községi bíró Felsőszágh 4 20, Községi bíró Zsarolyán 6 90, Községi előjáróság Juth 1—, Községi bíró Rákócifalva 3 korona 80 fillér. (Folytatjuk.)

A gonosz szellem. A napokban megirtuk, hogy a temesgyeji Állioason milyen rejtélyes módon tünt el Voda Athanasz tizenegy napos kis leánya. A házaspár tudvalevőleg azt vallotta, hogy gyermeküket a gonosz szellem vitte el. Magállapítást nyert az is, hogy a házaspárnak tizenkét gyermeke pusztult el egy-két hetes korában. A nyomozás során kitént, hogy Vodaék vagyonos emberek és egyedül vágyuk, hogy gyermekük legyen. Azt kizártnak tartják, hogy a csecsemőt elpusztították, sokkal valószínűbb az a feltevés, hogy valami kuruzsló által javasolt szerekkel akarták életben tartani, amittől aztán a gyermek elhalt. Csak az képez még mindig rejtélyt, hogy hova tűnt a kis holttest. Vannak, akik azt hiszik, hogy Vodáné holdkóros és egy éjjelen, öntudatlan állapotban rejtette el valahová gyermekét. A törvényszéki orvos véleménye folytán tegnap a vizsgálóbíró a gyermek fehérmeműt felküldötte Feletár Emil orsz. bírósági vegyészhez annak megállapítása végett, hogy nem-e fedez fel esetleg rajtuk valami gyanus anyagot.

Gépészek vizsgálja. A gőzgépkezelők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1906. évi február hó 10-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó, szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros, Küttl-tér 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

Írásbeli dolgozat. A leányiskolában írásbeli dolgozatban le kellett írni a régi magyarokat és házaikat. Az egyik leánya így ír:

„A régi magyarok erőteljes emberek voltak. Mind-egyiknek a tetején egy nagy lyuk volt, hogy a szél és a napfény keresztüljárhasson rajta.”

Veszekedés közben. Szomorú vége lett egy családi perpatvarnak Lippán. Egy ottani cigánycsalád tagjai között házi perpatvar támadt s a férj az asszonnyal dulakodott. Az asszony karján volt alig egy éves gyermeke, aki a dulakodás hevében a nyitott tűzhelybe esett és megégett. Mire kivitték, olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy rövid pár órára rá meg-meghalt. A vizsgálatot megindították.

Nagy csalások egy malomban. Mint Temesvárról jelentik, az ottani Első Műmalom-Társaság vezetősége a raktárvizsgálatnál megállapította, hogy a terményszállításhoz a malom 240 mm. buzával 4000 korona értékben károsított meg. A termények legnagyobb részét Konstantinovic Szvetozar dragsinai korcsmáros szállította. A temesvári rendőrség kihallgatta a malom raktárnokát és egyik molnárt. A vizsgálat a család elkövetőjének kiderítésére folyamatban van.

Rablógyilkosság. Karánsebesről írják: Vanninger Kristóf f. hó 25-én Oszadováról Karánsebesre jött, hogy rendezze a váltóját. Elvégezve a dolgát, másnap egyik ismerősével kocsin indult hazafelé. Folyó hó 27-én reggel az 55. számú vasuti őrház közelében, a vasuti töltés melletti árokban halva találták a szerencsétlent. Arcal felfelé fekvűt kiterítve a jégen, lábairól lehuzva a cipők, arcan súlyos sérülések nyomai, amelyek arra engednek következtetni, hogy rablógyilkosságnak esett áldozatul. A boncolás igazolta ezt a feltevést. A vizsgálatot megindították.

Kifosztott pénzeslevél. Zenta város pénztára a Magyar Jelzálog és Hitelbank címére egy 2831 koronát tartalmazó pénzeslevelet adott fel. A pénzeslevelet tanuk előtt zárták le. A bank most arról értesítette Zenta város polgármesterét, hogy a levélben csak újságpapírt találtak. A nyomozás folyik.

Véres mulatság. Mint Lippáról jelentik, nagy viág volt tegnapelőtt a hosszuszói nagykorcsmában, ahol a községbeli legények valósgos tivornyát rendeztek. Mulatozás közben aztán Avramescu Kosta és David Antal nekiestek Balagyescu Joszimnak és késeikkel agyon-szúrták. A gyilkosokat letartóztatták a csendőrök.

Farsangi naptár.

1906. febr. 1. Burestély a kaszinóban.
 „ 1. A kereskedelmi alkalmazottak szakegyletének táncestélye a Korona-szállodában.
 „ 3. Az izr. nőegylet jelmezestélye.
 „ 10. Máv. műhely alkalmazottai táncestélye.
 „ 17. A felső keresk. iskola Jókai-estélye.
 „ 24. A jótékony nőegylet gyermek-jelmezbálja.
 „ 24. A jótékony nőegylet estélye.

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

Február 1. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
 Február 1. Az „Istvánföldi takaré- és hitelgyelet mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 2. A „Nagybecskereki népbank részvénytársulat” közgyűlése.
 Február 2. „Zichfalvai takaré- és hitelgyelet mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 2. Az „Eleméri takaré-előleg- és hitelszövetkezet” közgyűlése.
 Február 3. A „Torontálmezei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
 Február 4. A Nagybecskereken székelő „Közgazdasági bank mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 4. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 4. A „Magyar-itebei községi hitelszövetkezet” rendkívüli közgyűlése.
 Február 6. A „Kis-zombori segély-egylet és hitelszövetkezet” közgyűlése.
 Február 8. A „Szárcaai népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 11. A „Nagyszentmiklósi népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 11. A „Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 12. A „Nagyteremői takarékpénztár” közgyűlése.
 Február 15. Az „Itebei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 18. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.
 Február 18. A „B-Komlósi takarékpénztár” közgyűlése.
 Február 18. A „Beodra-karlovai takaré- és előleg-szövetkezet” közgyűlése.
 Február 18. A „Beodra-karlovai önszegélyező szövetkezet” közgyűlése.

A torontálmezei közp. hitelszövetkezet közgyűlése.

A torontálvármegyei központi hitelszövetkezet mai napon tartotta a vármegyeháza széktermében rendes évi közgyűlést Poroszkay Béla elnöklété alatt.

Miután Poroszkay Béla üdvözölte a jelenvöltekét és megnyitotta a közgyűlést, előterjesztették az igazgatóság jelentését a hitelszövetkezet lefolyt évi működéséről, amely a vezetőség buzgalmát és tevékenységét mutatja. A jelentés a következő:

Tízelt közgyűlés!

Mult 1905. évi mérlegünk előterjesztése mellett az elmúlt évben kifejtett működésünkről a következőkben szerencsétlenül beszámolni.

Vármegyénk területén kezdőmunkázásunk folytatán és közreműködésünkkel a mult évben 11 új gazdasági hitelszövetkezet alakult, ugymint a lazáröldi, csentai, dobricai, antalfalvai, újszentiváni, szárcsai, farkasdi, óbessenyei, kécsai, szentpéteri és sztarcsói. E szövetkezetekkel az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó megyebeli szövetkezetek száma 110-re emelkedett.

Ez emelkedés annál örömdetesebb, mert a javult hitelviszonyok következtében gazdasági hitelszövetkezetek alakítására a hajlandóság oly helyeken kisebb, hol a nép nem látja át, miszerint az említett szövetkezetek hivatása nemcsak az olesó hitelnyújtás, hanem a tagok összes gazdasági érdekeinek felkarolása és előmozdítása is.

Az említett szövetkezetekről főmóddal jelenthetjük, hogy azok nagyobb része nemcsak kölcsönök nyújtására szorítkozik, hanem egyebkent is hasznos tevékenységet fejt ki. Különbösen flemeljük azt, hogy a mult év elején szövetkezeiteink nagyobb része tagjaik előnyére jutatos áron burgonyát és takarmányfélét szerzett be, azzal a mutatkozó szükséglet érezhető módon enyhítette. Saját tagjaik rendelkezésére 300 mm. korpát, 200 mm. burgonyát és 100 mm. szét szerzettünk be és árusítottunk el jutányos áron minden közvetítési díj felszámítása nélkül.

Nem mulaszthatjuk el azt is becses tudomásukra hozni, hogy megyénk területén levő szövetkezeti magtárak is hasznosoknak bizonyultak és így varható, miszerint azok, ott hol a kezelés, megbízható szövetkezeti tagokra ruházható, szaporodni fognak.

Üzleti forgalmunkról a következőkben számolunk be: Váltók ellenében 578224 korona 38 fillért, kötvények ellenében 305503 korona 28 fillért kölcsönöztünk ki és így kinlevő követeléseink néhány fillér híjján 106121 koronával rugnak többre, mint a mult évben.

Követeléseink 53524 korona kivételével, melyeket egyesek személyi hitelére engedélyeztünk, jelzálogilag biztosítva vannak.

Összesen 409 tagnak engedélyeztünk kölcsönöket és pedig 112-nek 100 koronáig, 82-nek 200 koronáig, 96-nak 500 koronáig, 47-nek 1000 koronáig, 38-nak 2000 koronáig, 20-nak 5000 koronáig, végre 15-nek 5000 koronán felüli összegekig.

A fentiekből kitént, hogy üzleteink kiterjesztése körül kötelességszerű óvatossággal jártunk el és a kinalkozó pénzbőség kockázattal járó kölcsönnyelvek kítésére nem csabított.

Betéteink az elmult évben 824246 korona 54 fillérré emelkedtek fel, ami az előző évvel szemben 439454 korona szaporulatot mutat. Ezen magában véva kedvező eredmény mérlegünket némileg kedvezőtlenül befolyásolta, mert a mult

év folyamán fölös pénzeinket kellőleg nem gyümölcsöztesztethettük, kilátásunk van azonban arra, hogy az Országos Közp. Hitelszövetkezetről levő betétünk is már a közeli jövőben kölcsönre szorult tagjaink által igénybe fog vétetni és így jobban fog gyümölcsözni.

Midőn folytatolag még jelentjük, hogy az elmúlt évben szövetkezetünkbe 196 tag lépett be. 172 tag pedig kilépett, az év végével tagjaink száma 1419 volt, kik 5250 üzletresztit jegyeztek, indítványozzuk, hogy jelentésünk helyeslő tudomásvétele mellett az előterjesztett mérlegszerinti 27293 korona 04 fillérre rugó tiszta nyeresémből 10%-ot vagyis 2729 korona 30 fillért a tartalék-alap növelésére — 21180 korona 20 fillért, a 438969 korona 13 fillérre rugó befizetett üzletresztieknek 5%-os osztaleka kifizetésére — az igazgatóság részére az 1898 évi XXIII. t. c. 30. §-a értelmében megszavazható 10% jutalek vagyis 2729 korona 30 fillérből 1577 korona 30 fillért elnöki igazgatónk tiszteletdíjára, 138 koronát az igazgatósági tagoknak az üléseken 6 koronával számított jelenléti jegyeinek díjazására, 1014 koronát pedig a végrehajtó-bizottság tagjainak 6 koronával megállapított jelenléti beváltására fordítani, végre a fent javasolt felosztások után fennmaradó 654 korona 24 fillér nyereségyfeleslegét pedig ugyancsak a tartalék-alap növelésére fordítani sziveskedjék. Egyidejűleg kérjük, hogy ezen a felügyelő-bizottság által helyeselt indítványunk elfogadásával egy részünkre, mint a felügyelő-bizottság részére az elmúlt évre nézve a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Befejezőleg jelentjük, hogy Jankó Ágoston, dr. Magyar Károly, Marton Andor, dr. Riesz Jakab és Popovits Péci Szilárd igazgatósági tagok mandátuma lejárt, dr. Grandjean József pedig elfoglaltságára való hivatkozással igazgatósági tagsági állásáról lemondott. E körülményekre való tekintettel és azért, mert egy igazgatósági tagsági állás nem volt beöltve alapszabályaink 43. §-nak figyelembe vételével indítványozzuk, hogy az igazgatóság kiegészítése végett 7 igazgatósági tagot választani sziveskedjék.

Ezután a felügyelő-bizottság terjesztette be jelentését, melyben konstatálja, hogy mindent a legnagyobb rendben talált.

A közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt egyhangúlag megadta.

Most a választások következtek, melynek eredménye szerint az igazgatóságba bevalasztották: Jankó Ágostont, dr. Magyar Károlyt, Marton Andort, dr. Riesz Jakabot, Popovits Péci Szilárdot, Daniel Ferencet, dr. Kardos Samut.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A vezérőlbizottság ülése.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szövetkezett ellenzék vezérőlbizottságának tegnapi üléséről a következő hivatalos jelentést adták ki:

A vezérőlbizottság délután öt órakor Kossuth Ferenc elnöklete alatt folytatta tanácskozásait és azokat arra nézve, hogy Andrassy Gyula gróf milyen választ közöljön a királylyal, befejezte. A válasz megszövegezésére szűkebb bizottságot küldtek ki, amely munkáját a vezérőlbizottságnak szerdán délelőtt tíz órakor tartandó ülése elé terjeszti. A vezérőlbizottság a különféle híresztelésekkel szemben kijelenti, hogy azok a hírek, melyek arról szólnak, mintha a vezérőlbizottság válasza a nemzeti álláspont és a koalíció feliratának megtagadását jelentenék, nem felelnek meg a valóságnak.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A vezérőlbizottság mai ülése Kossuth Ferenc elnöklese alatt délelőtt 10 órától délután 1 óráig tartott s résztvettek az ülésen a bizottság összes tagjai. Az ülésről a következő hivatalos értesítést adták ki:

„A vezérőlbizottság véglegesen megállapította a formulákat és azt a választ, a melyet Andrassy Gyula gróf a vezérőlbizottság nevében a királylyal közölni fog.”

Andrassy Bécsben

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Andrassy Gyula gróf

ma táviratilag kért kihallgatást a királytól s még ma Bécsbe utazik.

A vezérőlbizottság válasza.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A vezérőlbizottság határozatáról kiszivárgott hírek szerint a királynak adandó válasz dolgában különböző nézeteltérés k voltak a bizottság tagjai között. Különösen aggodalmukat fejezték ki Apponyi, Bánffy és Justh. Végére azonban sikerült eloszlatni a nézeteltéréseket s a választ megszövegezték. A koalíció köréből eredő hírek azt mondják, hogy a válasz nemzeti szempontból elég radikális, de alkalmas a békekötésre.

Ugron és a koalíció.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ugron Gábor ma egy ujságíró előtt azzal indokolta kilépését a vezérőlbizottságból, hogy ő nem tudta álláspontját összhangba hozni a király álláspontjával, mert annak elfogadása szerinte a nemzet megalázását jelenti. Azt mondta Ugron, hogy a béke kész s a vezérőlbizottság teljesen magáévátette a király álláspontját. A feltevételek pedig szerinte nemcsak a katonai, de a gazdasági kérdésben sem adnak semmit.

Kabinet-kombinációk.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben általánosan annyira biztosra veszik a békét és a koalíció kormányra hívását, hogy már miniszteri listákat kolportálnak. Kuriozumképen tudósítjuk közli az egyik legtöbb hitelre találó miniszteri listát, amely szerint a koalíciós kormány így alakulna meg:

Miniszterelnök Széll Kálmán, belügyminiszter Andrassy Gyula gróf, kereskedelemügyi miniszter Kossuth Ferenc, igazságügyminiszter Holló Lajos, földmívelési miniszter Parányi Ignác, a király személye körüli miniszter Zichy Aladár gróf, pénzügyminiszter Lukács László.

Természetes, ez a lista is csak merő kombináció, de jellemzi a helyzetet.

A tőzsde és a válság.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A válságban beállott fordulat a tőzsdén érvényre juttatta azt a felfogást, hogy a békés megoldás immár utban van. A vezérőlbizottság tanácskozásairól kiszivárgó híreket a spekuláció a béke jévére írja és ezt a budapesti tőzsde mai forgalmában a magyar értékek favorizálásával kifejezésre is juttatta. A spekuláció különösen a magyar hitelrészvényben eszközölt nagyarányú vásárlásokat, melyek e részvény árfolyamát több koronával javították.

Az angol király betegsége.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni jelentések megcáfolják azokat a riasztó híreket, melyek Edward angol király komoly betegségről szólnak. A király mindössze meghűtötte magát és berekedt. Aggasztó torokbajról szó sincs.

A dán király halála.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Koppenhágából sürgönyzik Keresztély dán király temetése a jövő héten lesz. A temetés napját és részleteit legközelebb állapítják meg. A temetésen több urakodó, köztük Vilmos német császár és Miklós orosz cár személyesen vesz részt.

A marokkói ügy.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Algezirából jelentik: A lakosság nagyon izgatott a kilátásba helyezett adóemelés miatt. Az európaiak addig nem hajlandók a nagyobb adót megfizetni, míg a kormány nem tesz intézkedéseket életük és vagyonuk biztosítására.

A vámháboru.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Itteni diplomáciai körökben híre jár, hogy Szerbiának bécsi diplomáciai képviselőtében váltoások fognak beállani. Vuics követet — híre szerint — visszahívják és mással helyettesítik. A szerb kormány jegyzéket intézett Ausztria-Magyarországhoz, a melyben kijelenti, hogy nem volt ok a határzár elrendelésére az élő marhával szemben. Mindenesetre azonban tiltakozik az ellen, hogy a határzárat jégre tett husra is kiterjesztették.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukaresti távirat szerint Károly román király csodálkozását fejezte ki azon, hogy Szerbia oly nem őszinte eljárást tanusít a magyar-osztrák monarchia iránt, mely iránt pedig hálára van kötelezve.

Budapest, január 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Legutóbb Péter király elnöklete alatt minisztertanács volt, amelyben elhatározták, hogy a szerb-bolgár vámunióról szóló törvényjavaslatot egyelőre nem terjesztik a szkupstina elé.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1906. január 31.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilos	100 kilogr. ára		Kilos	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	76	16.80	17.—	79	17.20	17.55
Pestvidéki	75	16.50	16.85	79	17.—	17.35
Bánsági	76	16.70	17.05	79	17.25	17.40
Bácskai	76	16.90	17.15	79	—	—
Szerb	79	—	—	82	—	—

Egyéb gabonaneműek		100 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig	
Rozs	elsőrendű	—	13.55	13.70
	középmínőségű	—	13.35	13.50
Árpa	takarmányaru I. r.	—	14.25	14.55
	másodrendű	—	13.55	14.05
Köles	elsőrendű	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	14.70	14.90
	középmínőségű	—	14.50	14.60
Tengeri	helföldi	—	13.—	13.50
	román vagy bolgár	—	—	—
	cinquantin	—	—	—
Repece	káposzta	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, január 31. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	17.04
Buza (1906. októberre)	16.84
Rozs (áprilisra)	13.90
Tengeri (májusra)	13.92
Zab (áprilisra)	14.90

Hirdetmény.

Crepaja község tulajdonát képező 5 darab 3 éves kiselejtett serteskan 1906 évi február hó 5-én délelőtt 9 órakor Torontálvásárhely községben a hetipiacon nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Crepaja, 1906. január 30.

(160-2.1)

A községelöljáróság.

Kerestetik használt nagy
Wertheim-szekrény
és egy
tüzmentes könyvszekrény.

Cím a kiadóhivatalban.

(127-x.6)

Meghívó.

Az ittebei takarékpénztár részvénytársaság

1906. évi február hó 15-én délelőtt 9 órakor

X. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Elnök, szavazatszedő és jegyzőkönyvhiteltesítők választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség hováfordításáról határozat.
4. Az alapszabályok 29. és 33. §-a értelmében elnök, igazgató és 5 igazgatósági tag, valamint a 43. §. értelmében 3 felügyelő-bizottsági tag választása.
5. Netáni indítványok.

Az igazgatóság.

20. §. Minden részvényes köteles, ha a közgyűlésen megjelenni szándékozik, részvényeit három nappal a közgyűlés előtt térítvény mellett a társasági pénztárba letenni. A közgyűlésnél való részvételnél ezen térítvény igazolványul szolgál.

Megjegyezzetük, hogy az ujonan kibocsájtott részvények tulajdonosai csak a tárgysorozat 4-ik pontjánál bírnak szavazati joggal.

Az ittebei takarékpénztár részvénytársaság 1905. évi zárszámadása.

Vagyon.	Zármérleg.		Teher.	
Pénzkészlet — — — — —	1549	82	Tőke-számla — — — — —	150000 —
Váltó-számla — — — — —	782531	21	Tartalékalap-számla — — — — —	44839 —
Kölcsön-számla — — — — —	71039	63	Betét-számla — — — — —	297829 35
Giro-számla — — — — —	3343	03	Visszleszámitolási-számla — — — — —	370146 70
Folyó-számla — — — — —	21101	57	Ósztalék-számla — — — — —	196 —
Értékpapir-számla — — — — —	300	—	Nyereség-számla — — — — —	15 23
Butor-számla — — — — —	760	—	Tiszta nyeresemény, mint egyenleg — — — — —	17598 98
	880625	26		880625 26

Tartozik.	Veszteség- és nyereség-számla.		Követel.	
Fizetési-számla — — — — —	5296	—	Kamat és díj-számla — — — — —	66326 54
Díj-számla — — — — —	636	—		
Betétkamat-számla — — — — —	13734	73		
Betétkamatadó-számla — — — — —	1373	46		
Adó-számla — — — — —	6506	76		
Közköltség-számla — — — — —	605	36		
Kezelési költség-számla — — — — —	2914	—		
Visszleszámitolási kamat-számla — — — — —	17281	25		
Kétes követelések leirási számla — — — — —	340	—		
Butor leirási számla — — — — —	40	—		
Tiszta nyeresemény, mint egyenleg — — — — —	17598	98		
	66326	54		66326 54

Kelt Szerb-Itteben, 1905. évi december hó 31-én.

Karaffy Ernő s. k.,
pénztárnok.

Klein Mór s. k.,
könyvelő.

Dr. Szántó A. s. k.,
aligazgató.

Jenovay Zoltán s. k.,
igazgató.

A kereskedelmi törvény 195. §-a alapján az alólírott felügyelő-bizottság jelenti, hogy a fennebbi zárszámadást, illetve mérleget a könyvekkel és pénztári állapottal összehasonlítván, azokat minden tekintetben helyesnek találtuk.

Kelt Szerb-Itteben, 1906. évi január hó 29-én.

159 1.1

A felügyelő-bizottság:

Grünwald Zsigmond s. k.,
biz. tag.

Jenovay Imre s. k.,
biz. elnök.

Lázár Antal s. k.,
biz. tag.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybicskereszen.